

HUMANA STÄDER ÄR GRÖNA STÄDER

2013-01-07

Av: Movium

Tiden verkar ha hunnit ikapp Gehl. Eller? Det budskap kontoret framfört har aldrig någonsin varit inaktuellt. I själva verket har det som Gehls arkitekter hela tiden talat om varit just så självklart att det inte riktigt verkat höras. Det blir tydligt när jag på Louisiana museum, i en föreläsning i anslutning till arkitekturutställningen Living – arkitekturens gränser som pågått där i sommar, hör Jan Gehl själv berätta om sina yrkesverksamma år.

Det är väl självklart att man alltid skapar städer med tanke på ett liv mellan husen, kan man tänka. Men nej, inte alls. Det är som om vi tror att det sker av sig självt. Allt stadsbyggande från sextioalet och framåt visar på motsatsen. Jan Gehl och hans kontor har rätt när de säger att humanism måste vara själva nyckelordet för morgondagens stadsplanering.

Styvmoderligt behandlad

Några dagar senare hamnar jag på ett seminarium om arbetet med att hitta system för att hållbarhetscertifiera stadsdelar, som drivs av Swedish Green Building Council och Malmö stad. En seminarieserie har hållits på flera orter i Sverige och avslutades med en internationell avstämning i mitten av september. Tyvärr är det bara att konstatera att även på ett seminarium som detta är den sociala aspekten av hållbarhet styvmoderligt behandlad. Det är certifiering utifrån tekniska funktioner det handlar om, det vill säga aspekter av den ekologiska hållbarheten.

Men hur ska man få med kulturella aspekter i en certifiering? Folkhälsoperspektivet? Vad betyder det för kvaliteterna i vardagslivet att en stadsdel är hållbar?

Arkitekten Lars Reuterswärd, centrumledare för Mistra Urban Futures, poängterar i paneldebatten under seminariet att hållbarhet, sustainability i bemärkelsen uthärda, är otillräckligt som begrepp. Naturen måste få mycket mer utrymme i alla urbana områden, hävdar han och säger:

- Naturen måste ta över!

Men ingen tar upp tråden.

Odlar livskvaliteter

Människan har i alla tider levt i samklang med naturen, den är alltså – hur urbana vi än är – en förutsättning för våra liv, såväl ekonomiskt som ekologiskt och socialt. Kultur betyder ju ursprungligen odla. Men vi odlar inte bara grödor när vi omger oss med grönska, vi odlar också vårt estetiska sinne, vi förhöjer vår livskvalitet, vi odlar relationer.

Jag tänker på det författaren Jonathan Safran Foer sagt när han intervjuats om sin bok Äta djur: Idag får en vegetarian ofta frågan: Varför äter du inte kött? Om tio år, förutspår Safran Foer, är frågan snarare: Varför äter du kött?

Samma sak tror jag gäller våra städer: Varför är det så mycket tjat om grönare städer? frågar man idag. Om tio år är

frågan snarast: Varför är inte era städer mer hänsynstagande, i bättre samklang med såväl människa som ekosystem?

Naturens system

Den tanken fanns hos mäss-arkitekt Klas Tham när han planerade Bo01 i Malmö, som just fyllt tio år. I hans vision skulle alla hus, som en manifestation över både den ekologiska och den sociala hållbarheten, vara klädda med fasadgrönka. Den lyser ännu med sin frånvaro.

Stadsplaneraren Helga Fassbinder menar att städer måste betraktas som en del av naturen. Det är enda vägen att gå, hävdar hon. Hon romantiserar inte en förgången tid. Däremot anser hon att det är hög tid att välja en teknik som bygger på naturens egna system.

Sådana resonemang belyser vi i det här numret. Vi hoppas det väcker nya tankar!

Om du vill köpa det här nummer av Movium Magasin, [klicka här »](#)